

ÇUKOBİRLİK
ÇUKUROVA PAMUK, YERFISTIĞI VE YAĞLI TOHUMLAR
TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ
ADANA
KURULUS: 1940

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Teşkilatlandırma Genel Müdürlüğü

İlgi: 10.11.2008 tarih ve B 14 0 TGM 0 17 00 01 sayılı yazınıza C.

İlgide kayıtlı yazınıza istinaden istemiş olduğunuz bilgiler aşağıdadır.

1- Ülkemiz kooperatifçiliğini içinde bulunduğu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Açıklama: Ülkemizde Tarım Satış Kooperatifleri konusu Cumhuriyetimizin kuruluşundan da önceye dayanmaktadır. Ülkemizdeki Tarım Satış Kooperatiflerinin örgütlenme şekli tepeden aşağıya doğrudur, aslında olması gereken bunun tam tersidir.

Tarım Kooperatifleri çiftçilerin bir örgütlenme modeli olup, ülkemizde maalesef çiftçi örgüt sayısının fazlalığı ve bunların çiftçilere vermey hedefledikleri hizmetin kalitesini düşürmektedir.

Bu örgütlenme modellerine örnek verecek olursak;

- Tarım Kredi Kooperatifleri,
- Tarım Satış Kooperatifleri,
- Süt Sığırcıları Kooperatifleri
- Meyve ve Sebze Üreticileri Kooperatifleri v.b,

Yanında Ziraat Odaları, Ziraatçılar Derneği, Çiftçi Birlikleri gibi örgütlerin çokluğu ülkemizde amacı çiftçiye hizmet vermek olan örgütlerin hizmet kalitesini düşürmektedir.

Öneri: Çiftçilerin yetiştireceği ürünü belgeleyerek ilgili kooperatiflere üye olması ve kooperatifin finans yapısının da güçlü olması halinde ise ortaklarına daha sağlıklı hizmet verebilmesi için finans kaynağı önerimiz aşağıdadır.

- 1- Çiftçilerin ölçeklerine göre yıllık aidatlar,
- 2- Sermaye katkı payları,
- 3- Ürünlerinin alımında ve satımında kesilen borsa tescil işlemi üzerindeki alınan pay.

TELEFON SANTRAL : 441 13 98
Telg.Adresi : ÇUKOBİRLİK
Posta Kutusu : 3
Posta Kod.No : 01321

Telefax : 441 13 97
: 63885
: 63886
Ticaret Sicil No: 1073
İhracat Ruh.Belge No: 42-501 130
Kod. : Bentley's complete & Secant

ÇUKOBİRLİK
ÇUKUROVA PAMUK, YERFISTIĞI VE YAĞLI TOHUMLAR
TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ
ADANA
KURULUŞ: 1940

2- Ülke kooperatifçiliğinde temel amaç ne olmalıdır? Ülke kooperatifçiliği gelecekte (2014 yılı vizyonu) hangi işlevleri üstlenmiş olmalıdır?

Açıklama: Kooperatif işletmelerinin amacı, yatırım üzerinden getiri üretmekten çok üyelerine ekonomik menfaat sağlamaktır. Üyeler kooperatiften dolayı ve dolaysız olarak kar elde ederler.

Dolaysız karlar; GELİRİNİ DİREK OLARAK YÜKSELTEBİLEN TEDARİKLERİN UCUZ OLARAK KARŞILANMASI, PAZARLANAN ÜRÜNLERİN İSE ÜYELERİN MENFAATİNE KATMA DEĞER ELDE EDİLEREK SATILMASIDIR.

Üyelerin dolaylı karları ise; Ürün ve hizmet pazarının, işletme bilgilerinin ve sosyal faydanın kontrolüdür.

Üyeler kooperatiflerden elde ettikleri karları paylaşım hakkına sahiptir. Aynı zamanda mali kayıplara dayalı finans sağlama sorumluluğu da vardır.

TARIMSAL AMAÇLI KOOPERATİFLERİN GELECEKTEKİ VİZYONU ŞÖYLE OLMALIDIR;

- Üyeye hizmet ve üyenin karlılığını artırılması,
- Üyelikte gönüllülük esas olmalı,(üyelik zorunlu değildir.)
- Üyelik demokratik olmalı, (her üye bir oya sahiptir.)
- Üyeler ekonomik katkıda bulunmalı, (sermaye katkı payı veya yıllık aidat)
- Üyeler arasında eğitim hizmeti ve bilgi paylaşımı olmalı,
- Kooperatifler toplum çıkarlarını gözetirler.
- Kooperatifler tarımsal işletme (şirket) gibi yönetilmeli.

TELEFON SANTRAL : 441 13 98
Telg.Adresi : ÇUKOBİRLİK
Posta Kutusu : 3
Posta Kod.No : 01321

Telefax : 441 13 97
: 63885
: 63886
Ticaret Sicil No: 1073
İhracat Ruh.Belge No: 42-501 130
Kod. : Bentley's complete & Secont

ÇUKOBİRLİK
ÇUKUROVA PAMUK, YERFISTIĞI VE YAĞLI TOHUMLAR
TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ
ADANA
KURULUŞ: 1940

3- Ülkemiz kooperatifçiliğın hangi alanda desteklenmesi ve geliştirilmesine ihtiyaç vardır?

Açıklama: Ülkemiz kooperatifçiliğı üretim maliyetlerinin düşürülmesi, üye gelirlerinin arttırılması, ürün kalitesinin geliştirilmesi, üye kaynaklarının en iyi şekilde kullanılması konularında desteklenmelidir.

1- Tarım Satış Kooperatifi Birliklerin ürettikleri biodizeli kendi ortaklarına vermeleri halinde ÖTV' den muaf olmalıdır.

2- Birlikler tarafından yapılan zirai gübre ithalatında KDV ve gümrük vergisinden muaf olmalıdır.

3- Birliklerin ve Kooperatiflerin 3. şahıslara pamuk satışlarında sorumlu sıfatıyla KDV uygulanması kaldırılmalıdır.

4- Tarım Satış Kooperatifleri ve Birliklerinin çalıştırdığı işçilerin ücretlerinden kesilen vergiye ve SSK primlerine muafiyet getirilmelidir.

5- Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin sahip olduğu işletmeler enerji kullanımında vergi desteğı sağlanmalıdır.

TELEFON SANTRAL : 441 13 98

Telg.Adresi : ÇUKOBİRLİK

Posta Kutusu : 3

Posta Kod.No : 01321

Telefax : 441 13 97

: 63885

: 63886

Ticaret Sicil No: 1073

İhracat Ruh.Belge No: 42-501 130

Kod. : Bentley's complete & Secont

Birliğimizin 488 Sayılı Damga Vergisi Kanununun 2 Numaralı tablosunun 5'inci bölüm ve 15'inci fıkrası

Mucibince damga resminden muafır

ÇUKOBİRLİK
ÇUKUROVA PAMUK, YERFISTIĞI VE YAĞLI TOHUMLAR
TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ
ADANA
KURULUŞ: 1940

4-Kooperatifçilikte devletin rolü ne olmalıdır? Devletin kooperatifçilikte destekleyici olarak yer alması konusundaki görüşleriniz nelerdir?

Açıklama: Kooperatif üyesi üreticilerin üretim maliyeti+kar marjları ile olmasını istediği ÜRETİCİ HEDEF FİYATI ve ürünün PAZAR FİYATI arasındaki farkın devletçe karşılanmalıdır.

1- Devlet tarafından prim ödenecek tarım ürünlerinin planlaması yapılmalıdır.

2- Hangi tarım ürününe ne kadar prim verileceği ve kaç yıl süre ile uygulamanın devam edeceği belirlenmelidir.

3- Birliklerin faaliyet konusuna giren ürünlerin destekleme primi miktarı ve ödeme tarihi ürünün ekiminden önce belirlenmelidir.

4- Kooperatifin iştiğal sahasına giren ürünlerin primlerinin kooperatifler aracılığıyla devlet tarafından ödenmesi, kooperatifçiliğın gelişmesine ve üreticilerin örgütlenmesine katkı sağlayacaktır.

TELEFON SANTRAL : 441 13 98

Telg.Adresi : ÇUKOBİRLİK

Posta Kutusu : 3

Posta Kod.No : 01321

Telefax : 441 13 97

: 63885

: 63886

Ticaret Sicil No: 1073

İhracat Ruh.Belge No: 42-501 130

Kod. : Bentley's complete & Secont

Birliğimizin 488 Sayılı Damga Vergisi Kanununun 2 Numaralı tablosunun 5'inci bölüm ve 15'inci fıkrası
Mucibince damga resminden muaftır.

ÇUKOBİRLİK
ÇUKUROVA PAMUK, YERFISTIĞI VE YAĞLI TOHUMLAR
TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ
ADANA
KURULUŞ: 1940

5- Tarım Satış kooperatifçiliğinin içinde bulunduğu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Açıklama: Ülkemizdeki Tarım Satış Kooperatiflerinin 2000 yılına kadar nasıl yönetildikleri ve 2000 sonrası Yeniden Yapılandırma Dönemindeki geçen süre sonundaki mali durumlarının öncekinden genel olarak farklı olmadığı ortadadır.

1- Tarım Satış Kooperatifi Birliklerinin sağlam bir finans yapısı, beklenen düzeyde oluşturulamamıştır.

2- Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin hazineye olan borçları silinmediğinden bilançosunu olumsuz etkilendiğinden kredibilitesi çok kötü durumdadır.

Yasada “Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri basiretli birer tüccar gibi davranmalıdır.”Denilmesine rağmen, daha önce bahsedilen nedenlerden dolayı basiretli bir tüccar gibi davranılmasında, tam başarı sağlanamamıştır.

TELEFON SANTRAL : 441 13 98

Telg.Adresi : ÇUKOBİRLİK

Posta Kutusu : 3

Posta Kod.No : 01321

Telefax : 441 13 97

: 63885

: 63886

Ticaret Sicil No: 1073

İhracat Ruh.Belge No: 42-501 130

Kod. : Bentley's, complete & Secont

Birliğimizin 488 Sayılı Damga Vergisi Kanununun 2 Numaralı tablosunun 5'inci bölüm ve 15'inci fıkrası

ÇUKOBİRLİK
ÇUKUROVA PAMUK, YERFISTIĞI VE YAĞLI TOHUMLAR
TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ

ADANA
KURULUŞ: 1940

6- Tarım Satış Kooperatifçiliğinin geleceğe yönelik hedefleri ne olmalıdır? Bu çerçeve de kamudan beklentileri, faaliyet ve proje önerileri nelerdir?

Açıklama: Tarım Satış Kooperatiflerinin piyasa şartlarında ayakta kalabilmeleri için;

1- Özel sektör işletmeleriyle rekabet edecek modern işletmecilik ve finans yönetim tekniklerini uygulayacak alt yapı oluşturulmalıdır. Bu çerçevede kamudan beklenen Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerine ait işletmelerin piyasa işletmelerinde olduğu gibi işçi, elektrik, yatırım ve benzeri konulardaki vergi muafiyeti iştigal sahasındaki tüm bölgeler için geçerli olmalıdır.

2- İştigali aynı olan Birliklerin üreticilerine ucuz girdi temin etmeleri yolunda ortak hareket ederek maliyetlerin düşürülmesi amaçlanmalıdır.

3- Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin faaliyetlerini sürdürebilmeleri için kesintisiz, güçlü, finans yapılarını oluşturacak gelirleri yasalarla belirlenmelidir. Bunlar daha öncede belirttiğimiz gibi,

a) Üreticilerin ürettikleri ve sattıkları ürünlerden alınan borsa tescil ücretlerinin belirli bir diliminin birliklere aktarılması,

b) Üreticilerin yıllık aidatları,

c) Ortaklık katkı payları.

ÇUKOBİRLİK
GENEL MÜDÜRLÜK

TELEFON SANTRAL : 441 13 98
Telg.Adresi : ÇUKOBİRLİK
Posta Kutusu : 3
Posta Kod.No : 01321

Telefax : 441 13 97

: 63885

: 63886

Ticaret Sicil No: 1073

İhracat Ruh.Belge No: 42-501 130

Kod. : Bentley's complete & Secont